

Βρυξέλλες, 10.6.2016
COM(2016) 381 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

ΝΕΟ ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

**Συνεργασία για την ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού, της απασχολησιμότητας και
της ανταγωνιστικότητας**

{SWD(2016) 195 final}

ΝΕΟ ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Συνεργασία για την ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού, της απασχολησιμότητας και της ανταγωνιστικότητας

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι δεξιότητες¹ αποτελούν μια δίοδο για την απασχολησιμότητα και την ευημερία. Με τις κατάλληλες δεξιότητες, τα άτομα εξοπλίζονται για ποιοτικές θέσεις εργασίας και μπορούν να αξιοποιήσουν τις δυνατότητές τους με αυτοπεποίθηση ως ενεργοί πολίτες. Σε μια ταχέως μεταβαλλόμενη παγκόσμια οικονομία, οι δεξιότητες πρόκειται να καθορίσουν σε μεγάλο βαθμό την ανταγωνιστικότητα και την ικανότητα καινοτομίας. Αποτελούν παράγοντα έλξης για επενδύσεις και καταλύτη στον ενάρετο κύκλο δημιουργίας θέσεων εργασίας και ανάπτυξης. Είναι βασικό συστατικό της κοινωνικής συνοχής.

Όστοςο η κατάσταση στην Ευρώπη απαιτεί δράση. 70 εκατομμύρια Ευρωπαίοι δεν διαθέτουν επαρκείς δεξιότητες ανάγνωσης και γραφής, και ακόμα περισσότεροι διαθέτουν ανεπαρκείς δεξιότητες αριθμητικής και ψηφιακές δεξιότητες, με αποτέλεσμα να κινδυνεύουν από ανεργία, φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό². Περισσότερο από το ήμισυ των 12 εκατομμυρίων μακροχρόνια ανέργων θεωρούνται άτομα με χαμηλό επίπεδο ειδίκευσης. Τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης πρέπει να φροντίζουν να εφοδιάζουν τους αποφοίτους με σχετικές και επίκαιρες δεξιότητες.

Τα κενά και οι αναντιστοιχίες δεξιοτήτων είναι εντυπωσιακά. Πολλά άτομα εργάζονται σε θέσεις εργασίας που δεν αντιστοιχούν στα ταλέντα τους. Την ίδια στιγμή, το 40% των Ευρωπαίων εργοδοτών δυσκολεύονται να βρουν άτομα με τις δεξιότητες που χρειάζονται για να αναπτυχθούν και να καινοτομήσουν. Αφενός οι φορείς παροχής εκπαίδευσης και αφετέρου οι εργοδότες και οι εκπαιδευόμενοι έχουν διαφορετικές αντιλήψεις σχετικά με τον ικανοποιητικό βαθμό προετοιμασίας των πτυχιούχων για την αγορά εργασίας. Πολύ λίγα άτομα διαθέτουν επιχειρηματική νοοτροπία και τις δεξιότητες που χρειάζονται για να δημιουργήσουν τη δική τους επιχείρηση.

Οι εθνικές και περιφερειακές αγορές εργασίας και τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες προκλήσεις, ωστόσο όλα τα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα και προοπτικές:

- Η απόκτηση και ανάπτυξη δεξιοτήτων έχουν ζωτική σημασία για τις επιδόσεις και τον εκσυγχρονισμό των αγορών εργασίας ώστε να παράσχουν νέες μορφές ευελιξίας και ασφάλειας για τα άτομα που αναζητούν εργασία, τους εργαζόμενους αλλά και τους εργοδότες.
- Οι αναντιστοιχίες δεξιοτήτων εμποδίζουν την παραγωγικότητα και την ανάπτυξη και επηρεάζουν την ανταπόκριση των κρατών μελών στους οικονομικούς κλυδωνισμούς.
- Ο ψηφιακός μετασχηματισμός της οικονομίας αναδιαμορφώνει τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι εργάζονται και ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα. Οι νέοι τρόποι εργασίας επηρεάζουν τα είδη των απαιτούμενων δεξιοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας. Πολλοί τομείς υφίστανται ταχείες τεχνολογικές αλλαγές και οι ψηφιακές δεξιότητες είναι

¹ Ο όρος «δεξιότητες» χρησιμοποιείται γενικότερα για να περιγράψει τι γνωρίζει, τι κατανοεί και τι μπορεί να κάνει ένα πρόσωπο.

² Στοιχεία για τις πληροφορίες που παρουσιάζονται στην παρούσα ανακοίνωση παρέχονται στο συνοδευτικό έγγραφο εργασίας.

απαραίτητες για όλες τις θέσεις εργασίας, από τις απλούστερες στις πιο σύνθετες. Το υψηλό επίπεδο δεξιοτήτων βοηθά τα άτομα να προσαρμόζονται σε απρόβλεπτες αλλαγές. Ομοίως, η μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα συνεπάγεται τη δημιουργία και προσαρμογή επιχειρηματικών μοντέλων και χαρακτηριστικών των θέσεων εργασίας.

- Η γήρανση και η συρρίκνωση του εργατικού δυναμικού της ΕΕ οδηγεί σε ορισμένες περιπτώσεις σε ελλείψεις δεξιοτήτων. Για να αντισταθμιστεί αυτό, είναι αναγκαία η αύξηση της συμμετοχής της αγοράς εργασίας και της παραγωγικότητας. Οι γυναίκες αντιπροσωπεύουν το 60% των νέων πτυχιούχων, αλλά το ποσοστό απασχόλησής τους παραμένει χαμηλότερο από εκείνο των ανδρών, ενώ γυναίκες και άνδρες τείνουν να εργάζονται σε διαφορετικούς τομείς. Οι αγορές εργασίας χωρίς αποκλεισμούς θα πρέπει να αξιοποιούν τις δεξιότητες και τα ταλέντα όλων, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με χαμηλή ειδικευση και άλλων ευπαθών ομάδων. Στον παγκόσμιο ανταγωνισμό για προσέλκυση ταλέντων, είναι ανάγκη να διατηρήσουμε το ειδικευμένο εργατικό μας δυναμικό και να μειώσουμε την διαρροή εγκεφάλων, και παράλληλα να διευκολύνουμε την κινητικότητα των πολιτών της ΕΕ, να προσελκύσουμε ταλέντα από το εξωτερικό και να αξιοποιήσουμε καλύτερα τις δεξιότητες των μεταναστών.
- Η ποιότητα και συνάφεια της προσφερόμενης εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και τα πρότυπα διδασκαλίας, ποικίλλουν σε μεγάλο βαθμό. Αυτό συμβάλλει στην αύξηση ανισοτήτων στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των κρατών μελών, ενώ ισχυρότερες πολιτικές εκπαίδευσης και κατάρτισης έχουν καθοριστική σημασία για τη διαμόρφωση της καινοτομίας και μπορούν να διευκολύνουν την πορεία σύγκλισης προς τις χώρες με τις καλύτερες επιδόσεις.
- Οι εκτιμήσεις δεν είναι πάντα κοντά στην πραγματικότητα: για παράδειγμα, η καλύτερη ενημέρωση σχετικά με τα καλά αποτελέσματα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ) στον τομέα της απασχόλησης μπορεί να την καταστήσει πραγματικά την πρώτη επιλογή για περισσότερους ανθρώπους. Ομοίως, η αύξηση της ελκυστικότητας του επαγγέλματος του εκπαιδευτικού θα ωθήσει ταλαντούχους νέους να ακολουθήσουν το επάγγελμα αυτό.
- Όλο και περισσότερο, οι άνθρωποι αποκτούν εκπαίδευση εκτός των ορίων του επίσημου εκπαιδευτικού συστήματος - στο διαδίκτυο, στην εργασία, μέσω της επαγγελματικής εκπαίδευσης, μέσω κοινωνικών δράσεων και του εθελοντισμού. Η μαθησιακή εμπειρία τέτοιου είδους συχνά δεν αναγνωρίζεται.

Για την αντιμετώπιση της έλλειψης δεξιοτήτων θα απαιτηθούν σημαντικές προσπάθειες πολιτικής και συστημικές μεταρρυθμίσεις στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης. Θα απαιτηθούν έξυπνες επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο, τόσο από δημόσιες όσο και από ιδιωτικές πηγές, σύμφωνα με το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Η ανάγκη για ενισχυμένες και επίκαιρες δεξιότητες κατέχει επίσης εξέχουσα θέση στο σχέδιο για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων που υποβλήθηκε στις 8 Μαρτίου³.

Ενώ η αρμοδιότητα για το περιεχόμενο της διδασκαλίας και την οργάνωση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης ανήκει στα κράτη μέλη, απαιτείται συντονισμένη προσπάθεια προκειμένου να επιτευχθούν ουσιαστικά και βιώσιμα αποτελέσματα. Η ΕΕ συμβάλλει ήδη σημαντικά στην ενίσχυση της βάσης των δεξιοτήτων στην Ευρώπη, ιδίως στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, της

³ Έναρξη διαβούλευσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων· COM(2016) 127

στρατηγικής «Ευρώπη 2020» με το διπλό στόχο της παιδείας, του επενδυτικού σχεδίου για την Ευρώπη, του πλαισίου συνεργασίας στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης «ΕΚ 2020», και των παρεμβάσεων των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων. Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης θα συνεισφέρουν πάνω από 30 δισ. EUR για την υποστήριξη της ανάπτυξης δεξιοτήτων για την περίοδο 2014-2020, και το πρόγραμμα Erasmus+ στηρίζει την ανάπτυξη δεξιοτήτων στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με περίπου 15 δισ. EUR.

Το νέο θεματολόγιο δεξιοτήτων που παρουσιάζεται σήμερα είναι πρώτο στον κατάλογο των σημαντικών πρωτοβουλιών στο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2016. Υποστηρίζει μια κοινή δέσμευση και εργάζεται για την επίτευξη ενός κοινού οράματος σχετικά με τη στρατηγική σημασία των δεξιοτήτων για τη διατήρηση θέσεων απασχόλησης, την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα. Το εν λόγω θεματολόγιο δεξιοτήτων ενισχύει και, σε ορισμένες περιπτώσεις, εξορθολογίζει τις υφιστάμενες πρωτοβουλίες προκειμένου να υποβοηθήσει τα κράτη μέλη στις εθνικές μεταρρυθμίσεις, καθώς και για να επιφέρει την αλλαγή της νοοτροπίας, τόσο σε μεμονωμένα άτομα όσο και σε οργανισμούς. Αναζητεί την κοινή δέσμευση για μεταρρυθμίσεις σε ορισμένους τομείς στους οποίους η ενωσιακή δράση επιφέρει τη μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία. Επικεντρώνεται γύρω από τρεις βασικούς άξονες εργασίας:

1. Βελτίωση της ποιότητας και της καταλληλότητας της ανάπτυξης δεξιοτήτων
2. Μεγαλύτερη προβολή και συγκρισιμότητα δεξιοτήτων και προσόντων
3. Βελτίωση των πληροφοριών δεξιοτήτων και της πληροφόρησης για καλύτερες επιλογές σταδιοδρομίας

Η ανάληψη δράσης σε επίπεδο ΕΕ και μόνο δεν θα είναι αρκετή. Η επιτυχία εξαρτάται από τη δέσμευση και την εμπειρογνομosύνη πολλών παραγόντων: των εθνικών κυβερνήσεων, των περιφερειών, των τοπικών αρχών, των επιχειρήσεων και των εργοδοτών, των εργαζομένων και της κοινωνίας των πολιτών, και των ίδιων των ανθρώπων, οι οποίοι θα πρέπει να εκμεταλλεύονται ευκαιρίες για να αξιοποιήσουν στο έπακρο τα ταλέντα τους. Ειδικότερα, οι κοινωνικοί εταίροι θα διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στη διασφάλιση της ανάπτυξης και επιτυχούς εφαρμογής του θεματολογίου και την συμπόρευσή του με τις ταχέως μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας και της κοινωνίας.

2. ΑΝΟΛΟΣ ΤΟΥ ΠΗΧΗ: ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΔΡΑΣΗΣ

2.1. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΝΑΦΕΙΑΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

Οι άνθρωποι χρειάζονται ένα ευρύ φάσμα δεξιοτήτων για να αναπτύξουν τις δυνατότητές τους, τόσο στον τομέα της εργασίας όσο και στην κοινωνία. Σε επίπεδο ΕΕ, η εστίαση των πολιτικών στο μορφωτικό επίπεδο έχει αποφέρει σημαντικά αποτελέσματα. Το 2014, ολοκλήρωσαν σπουδές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης περίπου 10 εκατομμύρια περισσότερα άτομα σε σχέση με το 2010 και ο αριθμός των νέων που εγκατέλειψαν το σχολείο μειώθηκε σε 4,5 εκατομμύρια, από 6 εκατομμύρια το

2010. Πρόκειται για σημαντική πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Ολοένα και περισσότερο, ωστόσο, τα στοιχεία δείχνουν ότι από μόνες τους οι πολιτικές για την αύξηση του μορφωτικού επιπέδου δεν επαρκούν. Η ποιότητα και η συνάφεια της μάθησης βρίσκονται πλέον στο επίκεντρο. Πολλοί νέοι εγκαταλείπουν τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης χωρίς να είναι επαρκώς προετοιμασμένοι για να ενταχθούν στην αγορά εργασίας και χωρίς να διαθέτουν τις δεξιότητες ή τη νοοτροπία για να ιδρύσουν δική τους επιχείρηση.

Η απόκτηση δεξιοτήτων αποτελεί μια διά βίου διαδικασία, τόσο τυπική όσο και άτυπη, και ξεκινά πολύ νωρίς. Τα θετικά μακροπρόθεσμα αποτελέσματα της ποιοτικής προσχολικής εκπαίδευσης είναι σημαντικά και καλά τεκμηριωμένα, και θέτουν τα θεμέλια για μελλοντικές ικανότητες και κίνητρα για μάθηση.

Πέρα από την αναζήτηση των κατάλληλων δεξιοτήτων που απαιτούνται για κάθε εργασία, οι εργοδότες ολοένα και απαιτούν μεταβιβάσιμες δεξιότητες, όπως η ικανότητα ομαδικής εργασίας, η δημιουργική σκέψη και η ικανότητα επίλυσης προβλημάτων. Το εν λόγω μείγμα δεξιοτήτων είναι επίσης απαραίτητο σε ανθρώπους που σκέφτονται να ιδρύσουν τη δική τους επιχείρηση. Ωστόσο, συνήθως δίνεται πολύ λίγη έμφαση στις εν λόγω δεξιότητες στα εκπαιδευτικά προγράμματα και σπανίως αξιολογούνται επίσημα. Διεπιστημονικά προφίλ -άνθρωποι με τη δυνατότητα να συνδυάζουν εργασία σε διάφορα πεδία- χαίρουν ολοένα και περισσότερο της εκτίμησης των εργοδοτών, ωστόσο δεν υπάρχουν πολλοί στην αγορά εργασίας.

Ενίσχυση της βάσης: βασικές δεξιότητες

Η Ευρώπη αντιμετωπίζει μια πρόκληση ως προς τις βασικές δεξιότητες. Οι άνθρωποι χρειάζονται ένα ελάχιστο επίπεδο βασικών δεξιοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της αριθμητικής, γραφής και βασικών ψηφιακών δεξιοτήτων, προκειμένου να έχουν πρόσβαση σε καλές θέσεις εργασίας και να συμμετάσχουν πλήρως στην κοινωνική ζωή. Αυτά είναι επίσης τα θεμέλια για την περαιτέρω μάθηση και την εξέλιξη της σταδιοδρομίας. Περίπου το ένα τέταρτο του ενήλικου πληθυσμού της Ευρώπης έχουν προβλήματα ανάγνωσης και γραφής, και δεν διαθέτουν επαρκείς δεξιότητες αριθμητικής ούτε ψηφιακές δεξιότητες. Περισσότεροι από 65 εκατομμύρια άνθρωποι στην ΕΕ δεν έχουν αποκτήσει κάποια πιστοποίηση που να αντιστοιχεί σε επίπεδο ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Το ποσοστό αυτό ποικίλλει σημαντικά μεταξύ των χωρών της ΕΕ, ενώ σε ορισμένα κράτη μέλη αγγίζει το 50% ή περισσότερο.

Δεδομένου ότι οι περισσότερες θέσεις εργασίας απαιτούν ολοένα και περισσότερο πολύπλοκες δεξιότητες, τα άτομα με χαμηλά προσόντα έχουν λιγότερες διαθέσιμες ευκαιρίες απασχόλησης. Είναι επίσης περισσότερο ευάλωτα σε επισφαλείς θέσεις εργασίας και έχουν διπλάσιες πιθανότητες από τα άτομα με περισσότερα προσόντα να αντιμετωπίσουν μακροχρόνια ανεργία. Τα άτομα με χαμηλό επίπεδο ειδίκευσης συχνά είναι και ευάλωτοι καταναλωτές, ιδίως σε αγορές που γίνονται όλο και πιο σύνθετες.

1. *Για τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης των ενηλίκων με χαμηλό επίπεδο δεξιοτήτων στην Ευρώπη, τα κράτη μέλη πρέπει να δημιουργήσουν δυνατότητες για αναβάθμιση των δεξιοτήτων μέσω της θέσπισης μιας εγγύησης προσόντων σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους και τους φορείς παροχής εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και τις τοπικές, περιφερειακές και εθνικές αρχές. Η αναβάθμιση των δεξιοτήτων πρέπει να είναι ανοικτή τόσο στους εργαζόμενους όσο και στους άνεργους. Οι ενήλικοι με χαμηλό επίπεδο δεξιοτήτων θα πρέπει να βοηθηθούν στη βελτίωση των δεξιοτήτων γραφής και ανάγνωσης, αριθμητικής, καθώς*

και των ψηφιακών δεξιοτήτων και -όπου είναι δυνατόν- στην ανάπτυξη μιας ευρύτερης δέσμης δεξιοτήτων που θα οδηγεί σε τίτλο ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή ισοδύναμο.

Η Επιτροπή προτείνει την θέσπιση μιας **Εγγύησης Δεξιοτήτων** (βλ. έγγρ. αναφ. COM(2016) 382) η οποία θα παρέχει:

- ✓ μια αξιολόγηση των δεξιοτήτων, για τη δυνατότητα των ενηλίκων με λιγοστά προσόντα να προσδιορίζουν τις υφιστάμενες δεξιότητές τους και τις ανάγκες αναβάθμισης των δεξιοτήτων τους·
- ✓ προσφορά μάθησης που θα ανταποκρίνεται στις ειδικές ανάγκες των μεμονωμένων ατόμων και των τοπικών αγορών εργασίας·
- ✓ ευκαιρίες για επικύρωση και αναγνώριση των δεξιοτήτων τους.

Βελτίωση της ανθεκτικότητας: βασικές ικανότητες και περισσότερο πολύπλοκες δεξιότητες υψηλού επιπέδου

Η τυπική εκπαίδευση και κατάρτιση πρέπει να εφοδιάζει τους πάντες με ένα ευρύ φάσμα δεξιοτήτων που ανοίγουν τον δρόμο για την προσωπική ολοκλήρωση και ανάπτυξη, την κοινωνική ένταξη, την ιδιότητα του ενεργού πολίτη και την απασχόληση. Σε αυτές περιλαμβάνονται οι στοιχειώδεις γνώσεις γραφής και ανάγνωσης, θετικών επιστημών και ξένων γλωσσών, καθώς και εγκάρσιες δεξιότητες και βασικές ικανότητες, όπως οι ψηφιακές ικανότητες, η επιχειρηματικότητα, η κριτική σκέψη, η ικανότητα επίλυσης προβλημάτων και η ικανότητα για μάθηση, και οι χρηματοοικονομικές γνώσεις.

Η πρώιμη απόκτηση αυτών των δεξιοτήτων αποτελεί το θεμέλιο για την ανάπτυξη υψηλότερων, περισσότερο πολύπλοκων δεξιοτήτων που απαιτούνται για την προώθηση της δημιουργικότητας και της καινοτομίας. Οι δεξιότητες αυτές πρέπει να ενισχύονται δια βίου και να δίνουν τη δυνατότητα στους ανθρώπους να εξελίσσονται σε ταχέως εξελισσόμενους χώρους εργασίας και στην κοινωνία, καθώς και να ανταπεξέρχονται στην πολυπλοκότητα και την αβεβαιότητα.

Ενώ ορισμένες από τις εν λόγω ικανότητες έχουν ήδη εδραιωμένη θέση στα εκπαιδευτικά συστήματα, αυτό δεν συμβαίνει στην περίπτωση βασικών ικανοτήτων, όπως η επιχειρηματικότητα και ο ενεργός ρόλος του πολίτη, ή εγκάρσιων δεξιοτήτων. Σε όσες περιπτώσεις ορισμένα κράτη μέλη έχουν λάβει μέτρα για την ένταξή τους σε προγράμματα σπουδών, αυτό δεν έχει γίνει πάντα με συνέπεια. Για την προώθηση της αμοιβαίας κατανόησης δύο εξ αυτών των ικανοτήτων, η Επιτροπή έχει αναπτύξει πλαίσια αναφοράς για τις ψηφιακές ικανότητες⁴ (ήδη σε 13 κράτη μέλη) και την επιχειρηματικότητα⁵ -τα οποία δημοσιεύθηκαν πρόσφατα.

Η Επιτροπή θα συνεργαστεί περαιτέρω με τα ενδιαφερόμενα μέρη για την ανάπτυξη εργαλείων για την αξιολόγηση και την επικύρωση αυτών των ικανοτήτων. Τα εργαλεία αυτά θα επιτρέψουν στις δημόσιες αρχές και ιδιωτικούς φορείς να βελτιώσουν τις υπηρεσίες καθοδήγησης, κατάρτισης και υποστήριξης για νέους, άτομα που αναζητούν εργασία και μεμονωμένα άτομα εν γένει. Η Επιτροπή θα υποστηρίξει, επίσης, τις χώρες της ΕΕ, τις περιφέρειες και τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης ώστε να βοηθήσουν τους νέους να αποκτήσουν τις επιχειρηματικές ικανότητες που μπορούν να τους βοηθήσουν να ιδρύσουν τη δική τους επιχείρηση ή κοινωνική επιχείρηση.

⁴ <https://ec.europa.eu/jrc/digcomp/>

⁵ <https://ec.europa.eu/jrc/entrecomp>

Προγράμματα της ΕΕ, όπως το Erasmus+, το COSME και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο ήδη παρέχουν χρηματοδοτική στήριξη για τον σκοπό αυτό.

2. Προκειμένου να βοηθήσει περισσότερους ανθρώπους να αποκτήσουν ένα σύνολο βασικών δεξιοτήτων, η Επιτροπή προτίθεται να προβεί σε αναθεώρηση του **πλαίσιο βασικών ικανοτήτων**⁶ το 2017. Στόχος είναι η ανάπτυξη μιας κοινής αντίληψης για τις βασικές ικανότητες και η προώθηση της εισαγωγής τους στα προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης. Η αναθεώρηση θα παρέχει επίσης υποστήριξη για την καλύτερη ανάπτυξη και αξιολόγηση των δεξιοτήτων. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην προώθηση του **επιχειρηματικού πνεύματος και του πνεύματος καινοτομίας**, ενθαρρύνοντας μεταξύ άλλων τις πρακτικές επιχειρηματικές εμπειρίες.

Καθιστώντας την ΕΕΚ πρώτη επιλογή

Η αξία της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ) έγκειται στην προώθηση ειδικών για το εκάστοτε επάγγελμα δεξιοτήτων καθώς και εγκάρσιων δεξιοτήτων, την διευκόλυνση της μετάβασης στην απασχόληση και τη διατήρηση και επικαιροποίηση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού σύμφωνα με τομεακές, περιφερειακές και τοπικές ανάγκες. Αν και πάνω από 13 εκατομμύρια μαθητές συμμετέχουν ετησίως σε προγράμματα ΕΕΚ, οι προβλέψεις σε διάφορα κράτη μέλη δείχνουν ότι στο μέλλον θα υπάρξει έλλειψη ατόμων με τίτλους ΕΕΚ.

Για πολλούς νέους και τους γονείς τους η ΕΕΚ εξακολουθεί να αποτελεί δεύτερη επιλογή. Ο συντονισμός μεταξύ των εργοδοτών και των παρόχων εκπαίδευσης και κατάρτισης είναι μερικές φορές δύσκολος. Πρέπει να ενισχυθεί η ελκυστικότητα της ΕΕΚ μέσω της παροχής ποιότητας και της ευέλικτης οργάνωσης, της παροχής πρόσβασης σε ανώτερη επαγγελματική ή ακαδημαϊκή εκπαίδευση, και της ενίσχυσης των δεσμών με τον κόσμο της εργασίας.

Η παροχή υψηλότερου επιπέδου ΕΕΚ σημειώνει σταθερή ανάπτυξη και χαίρει της εκτίμησης τόσο των σπουδαστών όσο και των εργοδοτών για την παροχή δεξιοτήτων που είναι αναγκαίες στην αγορά εργασίας. Οι εξελίξεις αυτές πρέπει να ενθαρρύνονται περαιτέρω και να ενσωματώνονται δεόντως στα πλαίσια και συστήματα επαγγελματικών προσόντων.

Οι επιχειρήσεις και οι κοινωνικοί εταίροι θα πρέπει να συμμετέχουν στον σχεδιασμό και την παροχή επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης σε όλα τα επίπεδα, όπως φαίνεται από το «διττό» σύστημα μαθητείας. Η ΕΕΚ θα πρέπει να περιλαμβάνει μια ισχυρή διάσταση της μάθησης στον χώρο εργασίας, σε συνδυασμό όποτε είναι δυνατόν με διεθνή εμπειρία.

⁶ Σύσταση σχετικά με τις βασικές ικανότητες της διά βίου μάθησης· ΕΕ 2006/962/ΕΚ

3. Σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, τους κοινωνικούς εταίρους και τους φορείς παροχής εκπαίδευσης και κατάρτισης, η Επιτροπή θα συμβάλλει στην εφαρμογή των συμπερασμάτων της Ρίγας για ποιοτικές και σχετικές με την αγορά εργασίας δεξιότητες και τίτλους κατάρτισης, με τις εξής ενέργειες:

- ✓ υποστήριξη ευκαιριών για τους εκπαιδευόμενους ώστε να αποκτήσουν μαθησιακή εμπειρία με βάση την εργασία στο πλαίσιο των σπουδών τους.
- ✓ αύξηση των ευκαιριών μάθησης για τους εκπαιδευόμενους στο πλαίσιο της ΕΕΚ ώστε να συνδυάσουν εμπειρίες που αποκτούν σε διαφορετικά πλαίσια, που θα βασίζεται στα υφιστάμενα μέσα διασφάλισης της ποιότητας της ΕΕΚ⁷ και της απόδοσης διδακτικών μονάδων⁸, και σύμφωνα με τη σύσταση αναθεώρησης του ΕΠΕΠ.
- ✓ υποστήριξη της ανάπτυξης και της προβολής των ευκαιριών ανώτερης ΕΕΚ μέσω των συνεργασιών μεταξύ των παρόχων εκπαίδευσης, της έρευνας και των επιχειρήσεων, με ιδιαίτερη έμφαση στις ανάγκες για δεξιότητες υψηλότερου επιπέδου σε τομεακό επίπεδο.
- ✓ βελτίωση της διαθεσιμότητας των δεδομένων σχετικά με τα αποτελέσματα της ΕΕΚ στην αγορά εργασίας.
- ✓ διερεύνηση τρόπων για τον εξορθολογισμό της διακυβέρνησης του τομέα της ΕΕΚ σε επίπεδο ΕΕ, καθώς και ένα πιο συγκεκριμένο ρόλο συντονιστή της Συμβουλευτικής Επιτροπής για την επαγγελματική κατάρτιση.
- ✓ έναρξη της **πρώτης Ευρωπαϊκής εβδομάδας δεξιοτήτων ΕΕΚ** το 2016 και ενισχυμένη συνεργασία με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Δεξιοτήτων προκειμένου για την ανάδειξη της επαγγελματικής εκπαίδευσης ως επιλογής πρώτης κατηγορίας.

Διασύνδεση: έμφαση στις ψηφιακές δεξιότητες

Ο ραγδαίος ψηφιακός μετασχηματισμός της οικονομίας συνεπάγεται ότι σχεδόν όλες οι θέσεις εργασίας απαιτούν πλέον κάποιο επίπεδο ψηφιακών δεξιοτήτων, όπως και η συμμετοχή στην κοινωνία γενικότερα. Η συνεργατική οικονομία μετασχηματίζει τα επιχειρηματικά μοντέλα, καθώς προσφέρει ευκαιρίες και νέες διεξόδους προς την εργασία, απαιτεί διαφορετικές δεξιότητες, και φέρνει νέες προκλήσεις όπως η πρόσβαση σε ευκαιρίες αναβάθμισης των δεξιοτήτων. Η ρομποτοποίηση και η τεχνητή νοημοσύνη αντικαθιστούν τις συνήθεις θέσεις εργασίας, όχι μόνο στον χώρο του εργοστασίου, αλλά στο γραφείο. Η πρόσβαση σε υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών υπηρεσιών, αλλάζει και προϋποθέτει την κατοχή ψηφιακών δεξιοτήτων επαρκούς επιπέδου τόσο από τους χρήστες, όσο και από τους πάροχους υπηρεσιών και τις δημόσιες διοικήσεις. Η ηλεκτρονική υγεία, για παράδειγμα, αλλάζει τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι αποκτούν πρόσβαση και λαμβάνουν υγειονομική περίθαλψη.

Η ζήτηση για επαγγελματίες του τομέα της ψηφιακής τεχνολογίας έχει αυξηθεί κατά 4% ετησίως κατά την τελευταία δεκαετία. Ωστόσο στην Ευρώπη υπάρχει έλλειψη ψηφιακών δεξιοτήτων σε όλα τα επίπεδα. Παρά τη διαρκή έντονη αύξηση της απασχόλησης, έως το 2020 ο αριθμός των κενών θέσεων εργασίας για επαγγελματίες ΤΠΕ αναμένεται σχεδόν να διπλασιαστεί σε 756 000. Επιπλέον, σχεδόν το ήμισυ του πληθυσμού της ΕΕ δεν διαθέτει βασικές ψηφιακές δεξιότητες, ενώ ποσοστό περίπου 20% δεν διαθέτει καμία. Τα

⁷ Ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς για τη διασφάλιση της ποιότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (1)· ΕΕ 2009/С/155/01

⁸ Ευρωπαϊκό σύστημα ακαδημαϊκών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET)· ΕΕ 2009/С 155/02

κράτη μέλη, οι επιχειρήσεις και τα άτομα πρέπει να αρθούν στο ύψος της πρόκλησης και να επενδύσουν περισσότερο στη διαμόρφωση ψηφιακών δεξιοτήτων (συμπεριλαμβανομένων της συγγραφής κώδικα / επιστήμης των υπολογιστών) σε όλο το φάσμα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.

Η Ευρώπη χρειάζεται ψηφιακά έξυπνους ανθρώπους οι οποίοι να είναι όχι μόνο ικανοί να τις χρησιμοποιούν, αλλά και να καινοτομούν και να είναι ηγέτες στη χρήση αυτών των τεχνολογιών. Χωρίς αυτό η Ευρώπη δεν θα καταφέρει να συμβαδίσει με τον εν λόγω ψηφιακό μετασχηματισμό. Η απόκτηση νέων δεξιοτήτων είναι ζωτικής σημασίας για τη συμπίεση με τις τεχνολογικές εξελίξεις και η βιομηχανία ήδη εισάγει καινοτόμες μεθόδους κατάρτισης. Οι κόμβοι έρευνας και καινοτομίας μπορούν επίσης να συμβάλλουν στην ανάπτυξη και μεταφορά των εν λόγω δεξιοτήτων, υπό την ιδιότητά τους ως καταλύτη για επενδύσεις και για τη δημιουργία επιχειρήσεων και θέσεων απασχόλησης.

4. Η Επιτροπή ξεκινά τον **συνασπισμό για τις ψηφιακές δεξιότητες και θέσεις εργασίας** για την ανάπτυξη μιας μεγάλης δεξαμενής ταλέντων και τη διασφάλιση ότι μεμονωμένα άτομα και το εργατικό δυναμικό στην Ευρώπη θα είναι εξοπλισμένα με επαρκείς ψηφιακές δεξιότητες.

Αξιοποιώντας τα θετικά αποτελέσματα του μεγάλου συνασπισμού για τις ψηφιακές θέσεις εργασίας και της στρατηγικής της ΕΕ για τις ηλεκτρονικές δεξιότητες, και σε συντονισμό με τις εργασίες στο πλαίσιο της συνεργασίας στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης («ΕΚ 2020»), τα κράτη μέλη καλούνται να **αναπτύξουν ολοκληρωμένες εθνικές στρατηγικές ψηφιακών δεξιοτήτων έως τα μέσα του 2017 με βάση τους στόχους που έχουν οριστεί έως τα τέλη του 2016**. Περιλαμβάνονται:

- ✓ *Ίδρυση εθνικών συνασπισμών ψηφιακών δεξιοτήτων που θα συνδέουν τις δημόσιες αρχές, τους τομείς των επιχειρήσεων, της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και των ενδιαφερόμενων φορέων της αγοράς εργασίας.*
- ✓ *Θέσπιση συγκεκριμένων μέτρων για την προσφορά ψηφιακών δεξιοτήτων και ικανοτήτων σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης και της κατάρτισης, υποστήριξη των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών και προώθηση της ενεργού συμμετοχής των επιχειρήσεων και άλλων οργανισμών.*

Η Επιτροπή θα φέρει σε επαφή τα κράτη μέλη και τους ενδιαφερόμενους φορείς, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων, ώστε να αναλάβουν δράση και να αναζητήσουν και να ανταλλάξουν βέλτιστες πρακτικές, προκειμένου να διευκολυνθεί η αναπαραγωγή και κλιμάκωσή τους. Θα βελτιώσει τη διάδοση των πληροφοριών σχετικά με τα διαθέσιμα κονδύλια της ΕΕ (Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία, πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων, Erasmus+) και θα διερευνήσει τις δυνατότητες χρηματοδότησης, για παράδειγμα μέσω μηχανισμών κουπονιών.

Η Επιτροπή θα παρακολουθεί την πρόοδο ετησίως μέσω της έκθεσης για την ψηφιακή πρόοδο στην Ευρώπη (EDPR)⁹.

2.2. ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΙΣΙΜΟΤΗΤΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ

Οι τίτλοι πιστοποίησης αποτελούν ένδειξη προς τους εργοδότες του τι γνωρίζει και τι μπορεί κάποιος να κάνει, αλλά σπάνια αντικατοπτρίζουν πλήρως τις δεξιότητες που

⁹ Έκθεση για την ψηφιακή πρόοδο στην Ευρώπη, 2016· SWD(2016)187.

έχουν αποκτηθεί εκτός των επίσημων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, οι οποίες, ως εκ τούτου, ενδέχεται να υποτιμηθούν. Ο εντοπισμός και η επικύρωση αυτών των δεξιοτήτων είναι ιδιαίτερα σημαντικά για τα άτομα με χαμηλότερο επίπεδο δεξιοτήτων, τους άνεργους ή όσους αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο ανεργίας, τους ανθρώπους που χρειάζεται να αλλάξουν επαγγελματική κατεύθυνση αλλά και τους μετανάστες. Βοηθά τους ανθρώπους να προβάλλουν και να αξιοποιήσουν καλύτερα την εμπειρία και τα ταλέντα τους, να εντοπίσουν τυχόν ανάγκες περαιτέρω κατάρτισης και να εκμεταλλευτούν ευκαιρίες επαναπαιστοποίησης.

Οι διαφορές μεταξύ των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ΕΕ, ωστόσο, δυσχεραίνουν την αξιολόγηση από τους εργοδότες του επιπέδου γνώσεων και δεξιοτήτων των ατόμων με τίτλους από άλλη χώρα εκτός της δικής τους.

Η διασυνοριακή κινητικότητα μπορεί να συμβάλει στην ικανοποιητική λειτουργία των αγορών εργασίας και ανοίγει ευκαιρίες στη ζωή των πολιτών. Ωστόσο, η περιορισμένη κατανόηση και αναγνώριση των προσόντων τους συνεπάγονται ότι εργαζόμενοι προερχόμενοι από χώρες της ΕΕ και τρίτες χώρες που μετακινούνται στο εξωτερικό συχνά αντιμετωπίζουν περισσότερα εμπόδια για εξεύρεση εργασίας ή αμείβονται λιγότερο από ό,τι οι εργαζόμενοι με συγκρίσιμα προσόντα που αποκτήθηκαν στη χώρα υποδοχής.

Βελτίωση της διαφάνειας και της συγκρισιμότητας των επαγγελματικών προσόντων

Σε επίπεδο ΕΕ, η οδηγία 2005/36/ΕΚ διευκολύνει την αμοιβαία αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων και την πρόσβαση στα νομοθετικώς κατοχυρωμένα επαγγέλματα, ενώ από τον Ιανουάριο του 2016 προβλέπει την πρώτη πανευρωπαϊκή ηλεκτρονική διαδικασία για την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων (η λεγόμενη ευρωπαϊκή επαγγελματική κάρτα)¹⁰ για πέντε επαγγέλματα. Το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων (ΕΠΕΠ) για την δια βίου μάθηση θεσπίστηκε προκειμένου να βοηθήσει τους πολίτες να κατανοήσουν και να συγκρίνουν τι έχουν μάθει («μαθησιακά αποτελέσματα») κατά την απόκτηση της πιστοποίησής τους.

Το ΕΠΕΠ ενθάρρυνε παράγοντες από διάφορους εθνικούς εκπαιδευτικούς τομείς να συνεργαστούν για τον σχεδιασμό συνεκτικών εθνικών πλαισίων επαγγελματικών προσόντων με βάση τα «μαθησιακά αποτελέσματα». Ωστόσο απαιτείται μια νέα ώθηση, προκειμένου για την πλήρη εφαρμογή του ΕΠΕΠ σε μεμονωμένα άτομα και οργανισμούς, και τη χρήση του ως βάση για την καθημερινή λήψη αποφάσεων κατά την πρόσληψη ή την πρόσβαση στη μάθηση, μεταξύ άλλων αντικατοπτρίζοντας τους διάφορους τρόπους με τους οποίους διεξάγεται η μάθηση.

Αρκετές μη ευρωπαϊκές χώρες έχουν εκφράσει ενδιαφέρον για το ΕΠΕΠ ώστε οι τίτλοι τους να είναι συγκρίσιμοι με τους ευρωπαϊκούς. Αυτό θα συμβάλει στην προσέλκυση ερευνητών και επαγγελματιών υψηλής ειδίκευσης από χώρες εκτός της ΕΕ για την εξασφάλιση των δεξιοτήτων που έχει ανάγκη η οικονομία μας και αντιστρόφως θα καταστήσει ευκολότερο για τους ερευνητές και τους επαγγελματίες της ΕΕ να εργασθούν εκτός της ΕΕ. Αυτό συνάδει με τη φιλοδοξία για μια πιο έξυπνη και καλύτερη

¹⁰ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2015/983 της Επιτροπής, της 24ης Ιουνίου 2015, σχετικά με τη διαδικασία για την έκδοση της ευρωπαϊκής επαγγελματικής ταυτότητας και την εφαρμογή του μηχανισμού προειδοποίησης σύμφωνα με την οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου· ΕΕ L 159 της 25.6.2015.

διαχείριση της πολιτικής για τη νόμιμη μετανάστευση¹¹. Η αναθεώρηση της οδηγίας για την μπλε κάρτα είναι ιδιαίτερα σημαντική στο πλαίσιο αυτό¹². Η αναθεώρηση του ΕΠΕΠ θα βελτιώσει την κατανόηση των προσόντων που αποκτώνται στο εξωτερικό, και θα διευκολύνει την ενσωμάτωση των μεταναστών -τόσο των νεοαφιχθέντων όσο και εκείνων που διαμένουν ήδη στην ΕΕ- στην αγορά εργασίας της ΕΕ.

5. Για να καταστεί ευκολότερη η κατανόηση των προσόντων και των δεξιοτήτων που τους αντιστοιχούν και προκειμένου να συμβάλλει στην καλύτερη χρήση τους στην αγορά εργασίας της ΕΕ, η Επιτροπή υποβάλλει πρόταση για την αναθεώρηση του **ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων**¹³ (βλ. έγγρ. αναφ. COM(2016 383). Η αναθεώρηση πρόκειται να:

- ✓ στηρίζει την τακτική επικαιροποίηση των εθνικών συστημάτων επαγγελματικών προσόντων·
- ✓ διασφαλίζει ότι τα επαγγελματικά προσόντα με επίπεδο ΕΠΕΠ υποστηρίζονται από κοινές αρχές για τη διασφάλιση της ποιότητας¹⁴.
- ✓ διασφαλίζει ότι οι κοινές αρχές για τα συστήματα πιστωτικών μονάδων εφαρμόζονται όταν υπάρχουν τίτλοι πιστοποίησης ΕΠΕΠ που προσφέρονται στη βάση πιστωτικών μονάδων·
- ✓ ενθαρρύνει τη χρήση του ΕΠΕΠ από τους κοινωνικούς εταίρους, τις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης, τους παρόχους υπηρεσιών εκπαίδευσης και τις δημόσιες αρχές για την υποστήριξη της διαφάνειας και της σύγκρισης των προσόντων·
- ✓ την προώθηση της συγκρισιμότητας των επαγγελματικών προσόντων μεταξύ των χωρών που καλύπτονται από το ΕΠΕΠ και άλλων χωρών, ιδίως γειτονικών χωρών και άλλων χωρών με παλαιωμένα πλαίσια επαγγελματικών προσόντων, σύμφωνα με τις διεθνείς συμφωνίες.

Έγκαιρη αναγνώριση των δεξιοτήτων και προσόντων των μεταναστών

Οι υπήκοοι χωρών εκτός ΕΕ που διαμένουν εντός ΕΕ οι οποίοι διαθέτουν τίτλους ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ή ακόμη και χαμηλότερου επιπέδου) είναι λιγότεροι από τους υπηκόους των χωρών της ΕΕ. Ποσοστό περίπου 25% των υπηκόων τρίτων χωρών διαθέτουν υψηλή ειδίκευση. Ωστόσο, μέσα στην ομάδα των μεταναστών με υψηλή ειδίκευση, περίπου τα δύο τρίτα εξ αυτών είναι άεργοι ή άνεργοι, ή με προσόντα ανώτερα από τα απαιτούμενα προσόντα για την εργασία τους. Επιπλέον, ορισμένοι μετανάστες που διαμένουν ήδη στην ΕΕ, καθώς και οι νεοαφιχθέντες μετανάστες, συμπεριλαμβανομένων των προσφύγων, ενδέχεται να διαθέτουν ελλιπή γνώση της γλώσσας της χώρας υποδοχής.

Η κατανόηση των δεξιοτήτων, των προσόντων και της επαγγελματικής εμπειρίας των νεοαφιχθέντων μεταναστών αποτελεί πρόκληση για πολλές χώρες της ΕΕ. Τα εργαλεία που έχουν αναπτυχθεί μέσω του Europass¹⁵, του ΕΠΕΠ και της ομαδικής μάθησης και

¹¹ Ευρωπαϊκό πρόγραμμα δράσης για τη μετανάστευση· COM(2015) 240 και Μεταρρύθμιση του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου και προώθηση των νόμιμων οδών προς την Ευρώπη· COM(2016) 197.

¹² Πρόταση οδηγίας σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό την απασχόληση υψηλής ειδίκευσης· COM (2016) 378

¹³ Σύσταση σχετικά με τη θέσπιση του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων για τη διά βίου μάθηση· ΕΕ 2008/C 111/01

¹⁴ Οι αρχές διασφάλισης της ποιότητας σε ευρωπαϊκό επίπεδο της γενικής εκπαίδευσης υπόκεινται σε διαρκείς συζητήσεις στο πλαίσιο του στρατηγικού πλαισίου «ΕΚ 2020».

¹⁵ Ενιαίο κοινοτικό πλαίσιο για τη διαφάνεια των επαγγελματικών προσόντων και ικανοτήτων (Europass)· ΕΕ 2241/2004/ΕΚ.

ανταλλαγής μεταξύ των κρατών μελών και αρμόδιων αρχών μπορούν να υποστηρίξουν την κατάρτιση προφίλ δεξιοτήτων και την ένταξη των μεταναστών. Η αναγνώριση των δεξιοτήτων των μεταναστών μπορεί να συμβάλλει στον καθορισμό των πρώτων βημάτων για την ένταξή τους τόσο στην κοινωνία υποδοχής τους, όσο και την αγορά εργασίας. Αυτό μπορεί να συνεπάγεται την παραπομπή τους σε κατάλληλους φορείς κατάρτισης (περιλαμβανομένης και της γλωσσικής κατάρτισης, της επιχειρησιακής κατάρτισης και προγραμμάτων μαθητείας που θα είναι διαθέσιμα μέσω της ευρωπαϊκής συμμαχίας για θέσεις μαθητείας), ή στις υπηρεσίες απασχόλησης.

6. Για την ταχύτερη ενσωμάτωση των υπηκόων τρίτων χωρών, η Επιτροπή πρόκειται να:

- ✓ προωθήσει ένα «εργαλείο κατάρτισης προφίλ δεξιοτήτων για υπηκόους τρίτων χωρών». Το εργαλείο θα συνδράμει τις υπηρεσίες στις χώρες υποδοχής και φιλοξενίας στον προσδιορισμό και την τεκμηρίωση των δεξιοτήτων, των τίτλων πιστοποίησης προσόντων και της εμπειρίας των νεοαφιχθέντων υπηκόων τρίτων χωρών.
- ✓ συνεργαστεί με τις εθνικές αρχές για τη διευκόλυνση της διαδικασίας αναγνώρισης των δεξιοτήτων και επαγγελματικών προσόντων των μεταναστών, συμπεριλαμβανομένων των προσφύγων, την υποστήριξη της κατάρτισης του προσωπικού των εγκαταστάσεων υποδοχής για την επιτάχυνση των διαδικασιών αναγνώρισης, και την προώθηση της ανταλλαγής πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών σχετικά με την κατανόηση και την αναγνώριση των δεξιοτήτων και των προσόντων.
- ✓ καταστήσει διαθέσιμη την ηλεκτρονική εκμάθηση γλωσσών για νεοαφικνούμενους μετανάστες, περιλαμβανομένων και των προσφύγων, μέσω του προγράμματος διαδικτυακής γλωσσικής υποστήριξης Erasmus+ (100.000 άδειες για επιγραμματικά μαθήματα γλωσσών πρόκειται να διατεθούν σε πρόσφυγες σε διάστημα τριών ετών)¹⁶.

2.3. ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ, ΤΗΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΝΕΙΔΗΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΩΝ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑΣ

Οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής και οι φορείς που παρέχουν εκπαίδευση χρειάζονται αξιόπιστα στοιχεία για τις δεξιότητες που θα απαιτηθούν στο μέλλον ώστε να είναι σε θέση να λαμβάνουν ορθές αποφάσεις όσον αφορά τις πολιτικές και τις μεταρρυθμίσεις, τα προγράμματα εκπαίδευσης και τις επενδύσεις. Ωστόσο, ο ταχύς ρυθμός των αλλαγών στην αγορά εργασίας καθιστά δυσχερή την παροχή αξιόπιστων πληροφοριών. Επιπλέον, δεν υπάρχει ομοιόμορφη λύση για όλους: οι ανάγκες δεξιοτήτων σε τοπικές και περιφερειακές αγορές εργασίας διαμορφώνονται ταυτόχρονα με τις παγκόσμιες τάσεις, γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα αποκλίσεις στις ειδικές επαγγελματικές δεξιότητες που σημειώνουν τη μεγαλύτερη ζήτηση σε διάφορες περιφέρειες και/ή οικονομικούς τομείς.

Καλύτερη πληροφόρηση για καλύτερες επιλογές

Ανεξάρτητα με το εάν βρίσκονται σε διαδικασία αναζήτησης εργασίας ή επιλογής αντικειμένου και φορέα μάθησης, οι άνθρωποι θα πρέπει να μπορούν να έχουν πρόσβαση και να κατανοούν τις διαθέσιμες πληροφορίες δεξιοτήτων. Οι άνθρωποι χρειάζονται επίσης τα κατάλληλα μέσα για την (αυτο)αξιολόγηση των δεξιοτήτων τους και την αποτελεσματική παρουσίαση των δεξιοτήτων και των προσόντων τους. Επίσης, οι εργοδότες και άλλοι οργανισμοί θα επωφεληθούν από αποδοτικότερους και

¹⁶ Ολόκληρο το φάσμα της δράσης για την ενίσχυση της ενσωμάτωσης των υπηκόων τρίτων χωρών παρατίθεται στο σχέδιο δράσης για την ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών: COM(2016) 377.

αποτελεσματικότερους τρόπους για τον εντοπισμό και την πρόσληψη ατόμων με τα κατάλληλα προσόντα.

Η αποτελεσματικότητα των πληροφοριών δεξιοτήτων ποικίλλει μεταξύ των χωρών της ΕΕ. Σε ορισμένες, συνεργατικά σχήματα μεταξύ των κοινωνικών εταίρων, των κυβερνήσεων και των παρόχων εκπαίδευσης καταφέρνουν ήδη να προσδιορίζουν αποτελεσματικά τις ανάγκες σε δεξιότητες και προσαρμόζουν τα προγράμματα σπουδών αναλόγως. Σε άλλες περιπτώσεις, οι συνεργασίες δεν αποτελούν ακόμα τον κανόνα.

Η συνεργασία είναι πιο αποτελεσματική όταν βασίζεται στην περιφερειακή και την τοπική δύναμη και εξειδίκευση. Η καλύτερη τοπική διάδραση μεταξύ της εκπαίδευσης και κατάρτισης αφενός και της αγοράς εργασίας αφετέρου, με την υποστήριξη ειδικών επενδύσεων, μπορεί επίσης να περιορίσει την διαρροή εγκεφάλων και να συμβάλλει στην ανάπτυξη, την διατήρηση και την προσέλκυση των ταλέντων που απαιτούνται σε συγκεκριμένες περιφέρειες και κλάδους.

7. Προκειμένου να βοηθήσει τους πολίτες να κάνουν συνειδητές επιλογές σταδιοδρομίας και μάθησης, η Επιτροπή θα προτείνει **αναθεώρηση του πλαισίου Europass¹⁷** για τη δημιουργία μιας διαισθητικής διαδικτυακής πλατφόρμας υπηρεσιών απρόσκοπτης λειτουργίας. Θα παρέχει διαδικτυακά εργαλεία για την τεκμηρίωση και ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με δεξιότητες και προσόντα, καθώς και δωρεάν εργαλεία αυτοαξιολόγησης.

Τα στοιχεία σχετικά με τις ανάγκες για δεξιότητες και τις τάσεις θα βελτιώνονται μέσω της ανίχνευσης διαδικτύου και της ανάλυσης μαζικών δεδομένων, και θα υποστηρίζονται επιπλέον από στοιχεία από διάφορους τομείς, μέσω της συγκέντρωσης ακριβών πληροφοριών σε πραγματικό χρόνο στην υπηρεσία που προσφέρει το υφιστάμενο εργαλείο με τίτλο «Πανόραμα Δεξιοτήτων» στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης υπηρεσίας Europass.

8. Η Επιτροπή πρόκειται να προβεί σε περαιτέρω ανάλυση του ζητήματος της **διαρροής εγκεφάλων** και την προώθηση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά αποτελεσματικούς τρόπους για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

Ενίσχυση των πληροφοριών δεξιοτήτων και της συνεργασίας σε οικονομικούς τομείς

Οι τρέχουσες και μελλοντικές ανάγκες σε δεξιότητες διαφέρουν μεταξύ των διαφόρων τομέων της οικονομίας. Νέοι τομείς αναδύονται ή αλλάζουν ριζικά, κυρίως -αλλά όχι αποκλειστικά- λόγω των τεχνολογικών εξελίξεων. Η βασισμένη στην καινοτομία μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, καθώς και οι βασικές τεχνολογίες γενικής εφαρμογής (BTGE), όπως η νανοτεχνολογία, η τεχνητή νοημοσύνη και η ρομποτική, μετασχηματίζουν ολοένα και περισσότερους τομείς. Η παροχή των κατάλληλων δεξιοτήτων την κατάλληλη στιγμή είναι καθοριστικής σημασίας για την ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας. Η διαθεσιμότητα δεξιοτήτων υψηλού επιπέδου αποτελεί επίσης καθοριστικό παράγοντα στη λήψη επενδυτικών αποφάσεων. Με τον ρυθμό των τεχνολογικών αλλαγών, σημαντική πρόκληση για τη βιομηχανία, ιδίως τις ΜΜΕ, αποτελεί η καλύτερη πρόβλεψη και διαχείριση των μετασχηματιστικών αλλαγών όσον αφορά τις ανάγκες σε δεξιότητες.

Έχουν ξεκινήσει πολλές τομεακές -και περιφερειακές- πρωτοβουλίες για την προώθηση δεξιοτήτων, με τη συμμετοχή δημόσιων και ιδιωτικών φορέων και οργανισμών. Ωστόσο,

¹⁷ Ενιαίο κοινοτικό πλαίσιο για τη διαφάνεια των επαγγελματικών προσόντων και ικανοτήτων (Europass): EE 2241/2004/EK.

τα έργα αυτά συχνά παραμένουν κατακερματισμένα και ο αντίκτυπός τους στο σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης είναι περιορισμένος. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η κινητοποίηση της βιομηχανίας, περιλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων, είναι απαραίτητη για το σχεδιασμό και την εφαρμογή λύσεων. Μια στρατηγική προσέγγιση είναι, επομένως, απαραίτητη για την αντιμετώπιση σαφώς καθορισμένων αναγκών σε δεξιότητες σε αγορές και τομείς.

Για την εξασφάλιση μακροχρόνιων αποτελεσμάτων με πραγματικό αντίκτυπο, η διατομεακή συνεργασία σε δεξιότητες μπορεί να αποτελέσει χρήσιμο συνδυαστικό κρίκο των στρατηγικών ανάπτυξης των σχετικών τομέων και να υποστηριχθεί από την πολιτική δέσμευση και τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων φορέων σε ενωσιακό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

9. Προκειμένου για τη βελτίωση των πληροφοριών δεξιοτήτων και την αντιμετώπιση των ελλείψεων δεξιοτήτων στους οικονομικούς φορείς, η Επιτροπή δρομολογεί **σχέδιο στρατηγικής για την διατομεακή συνεργασία στον τομέα των δεξιοτήτων**. Αυτό θα συμβάλει στην κινητοποίηση και τον συντονισμό των βασικών παραγόντων, την ενθάρρυνση των ιδιωτικών επενδύσεων και την προώθηση μιας πιο στρατηγικής χρήσης των σχετικών ευρωπαϊκών και εθνικών προγραμμάτων χρηματοδότησης.

Οι διατομεακές συνεργασίες δεξιοτήτων στη βιομηχανία και τον κλάδο των υπηρεσιών θα εγκαθιδρυθούν σε επίπεδο ΕΕ και στη συνέχεια θα εξαπλωθούν σε εθνικό (ή, ανάλογα με την περίπτωση, περιφερειακό) επίπεδο προκειμένου για τη:

- ✓ μετάφραση των τομεακών στρατηγικών για τα επόμενα 5-10 χρόνια σε εντοπισμό των αναγκών σε δεξιότητες και ανάπτυξη συγκεκριμένων λύσεων, όπως η από κοινού ανάπτυξη ευκαιριών τριτοβάθμιας ΕΕΚ καθώς και συνεργατικών σχημάτων ανάμεσα στις επιχειρήσεις, τους φορείς εκπαίδευσης και τους φορείς έρευνας·
- ✓ στήριξη, όπου κρίνεται σκόπιμο, συμφωνιών σχετικά με την αναγνώριση των προσόντων και πιστοποιήσεων ανά τομέα.

Το σχέδιο στρατηγικής θα υποστηριχθεί από υφιστάμενα χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ¹⁸ και η εφαρμογή του θα δοκιμασθεί πιλοτικά σε μια διαδικασία που θα κατευθύνεται από τη ζήτηση σε 6 τομείς, με προπαρασκευαστικές εργασίες που θα αρχίσουν το 2016: **αυτοκινητοβιομηχανίας, θαλάσσιας τεχνολογίας, διαστήματος, άμυνας, κλωστοϋφαντουργίας και τουρισμού**. Επιπλέον τομείς (κατασκευές, χάλυβας, υγεία, πράσινες τεχνολογίες και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας) θα αξιολογηθούν σε ένα δεύτερο κύμα εφαρμογής, αρχής γενομένης από το 2017. Στην επιλογή των τομέων περιλαμβάνεται ο τομέας υψηλής τεχνολογίας με σκοπό την εξασφάλιση της μακροπρόθεσμης ανταγωνιστικότητας, καθώς και περισσότερο παραδοσιακοί τομείς που αντιμετωπίζουν συγκεκριμένες βραχυπρόθεσμες έως μεσοπρόθεσμες προκλήσεις.

Καλύτερη κατανόηση των επιδόσεων των αποφοίτων

Τα πανεπιστήμια και οι φορείς παροχής ΕΕΚ προετοιμάζουν τους νέους για τον κόσμο της εργασίας. Πρέπει, συνεπώς, να κατανοούν τις τάσεις της αγοράς εργασίας, να

¹⁸ Η Επιτροπή συμμετείχε σε διάλογο με συγκεκριμένους τομείς για τη συλλογή στοιχείων σχετικών με τα κενά σε δεξιότητες και τις πιθανές επιπτώσεις τους στην απασχόληση, την ανάπτυξη, την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα. Βάσει της ανάλυσης αυτής και λαμβάνοντας υπόψη την ισχυρή πολιτική δέσμευση και τη δέσμευση των ενδιαφερόμενων μερών σε επίπεδο ΕΕ και σε εθνικό επίπεδο, έχουν εντοπιστεί έξι τομείς για μια πιλοτική φάση.

γνωρίζουν πόσο άμεσα μπορούν οι απόφοιτοί τους να βρουν θέσεις εργασίας, και να προσαρμόζουν αναλόγως τα προγράμματά τους. Οι φοιτητές και οι οικογένειές τους χρειάζονται επίσης τις πληροφορίες αυτές προκειμένου να κάνουν συνειδητές επιλογές σχετικά με το τι και πού θα σπουδάσουν. Εντούτοις, η προσαρμογή των προγραμμάτων σπουδών είναι χρονοβόρα και περίπλοκη διαδικασία.

Περισσότερη πληροφόρηση σχετικά με τα αποτελέσματα της αγοράς εργασίας ή με την εξέλιξη της μάθησης των αποφοίτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της τριτοβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης θα πρέπει να είναι πιο εύκολα διαθέσιμη και συγκρίσιμη. Θα πρέπει να αξιοποιεί τους δείκτες διασφάλισης ποιότητας, τα διοικητικά δεδομένα (συμπεριλαμβανομένων των φόρων και των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης) και τις γενικά εφαρμοζόμενες στην έρευνα προσεγγίσεις που εκμεταλλεύονται πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης/μέσα κοινωνικής δικτύωσης όπου χρειάζεται.

Ορισμένα κράτη μέλη έχουν αναπτύξει μηχανισμούς παρακολούθησης για τους αποφοίτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Τα συστήματα παρακολούθησης μεγάλης κλίμακας των αποφοίτων ΕΕΚ δεν είναι επαρκώς ανεπτυγμένα, επομένως, και σε αυτή την περίπτωση υπάρχει περιθώριο για την παροχή υποστήριξης στα κράτη μέλη προκειμένου για τη βελτίωση της πληροφόρησης.

10. Προκειμένου να βοηθήσει τους σπουδαστές και τους εκπαιδευτικούς φορείς στην αξιολόγηση της συνάφειας της προσφερόμενης μάθησης, η Επιτροπή σχεδιάζει να προτείνει ως πρώτο βήμα το 2017 μια πρωτοβουλία για την παρακολούθηση των αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης προκειμένου να υποστηρίξει τα κράτη μέλη στη βελτίωση της πληροφόρησης σχετικά με την εξέλιξη των αποφοίτων στην αγορά εργασίας.

3. ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ: ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΤΟΥ ΡΥΘΜΟΥ

Οι 10 βασικές πρωτοβουλίες που περιγράφονται παραπάνω αποτελούν μέρος μιας φιλόδοξης, μακροπρόθεσμης στρατηγικής με σκοπό τη διασφάλιση της απόκτησης από τα άτομα των δεξιοτήτων που χρειάζονται για να εξελιχθούν τόσο στην αγορά εργασίας όσο και στην ευρύτερη κοινωνία.

Περαιτέρω συνεχιζόμενες εργασίες σε επίπεδο ΕΕ και εθνικό επίπεδο θα συμβάλουν εξίσου στην προώθηση του εν λόγω θεματολογίου δεξιοτήτων, την αύξηση των ευκαιριών μάθησης και τη διασφάλιση της προσαρμογής της εκπαίδευσης και κατάρτισης στις ανάγκες του 21^{ου} αιώνα. Απαιτείται ιδιαίτερη προσπάθεια για τη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ εκπαίδευσης και κατάρτισης και της αγοράς εργασίας. Πρέπει να επενδύσουμε περισσότερο στον εκσυγχρονισμό της ΕΕΚ και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, και να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό τους ως κινητήριων μοχλών για την περιφερειακή ανάπτυξη.

3.1. ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΜΑΘΗΣΗΣ

Περισσότερη μάθηση με βάση την εργασία και συμπράξεις μεταξύ επιχειρήσεων και εκπαίδευσης

Οι μορφές μάθησης με βάση την εργασία, όπως η μαθητεία, αποτελούν δοκιμασμένο εφελκυστικό για την μετάβαση σε καλές θέσεις εργασίας και την ανάπτυξη δεξιοτήτων σχετικών με την αγορά εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των διαλειτουργικών και κοινωνικών δεξιοτήτων, στις οποίες συνήθως βασικό ρόλο διαδραματίζουν οι κοινωνικοί εταίροι. Ωστόσο, ο αριθμός των ατόμων που μπορούν να επωφεληθούν από αυτές τις μορφές μάθησης θα πρέπει να αυξηθεί. Σήμερα μόλις το ένα τέταρτο των φοιτητών στην ανώτερη δευτεροβάθμια επαγγελματική εκπαίδευση παρακολουθούν προγράμματα μάθησης με βάση την εργασία, ενώ τα προγράμματα γενικής και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σπάνια περιλαμβάνουν οποιασδήποτε μορφής μάθηση με βάση την εργασία. Οι συμπράξεις μεταξύ των επιχειρήσεων και της εκπαίδευσης σε όλους τους τομείς και επίπεδα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, μπορούν να απελευθερώσουν αυτό το δυναμικό.

Ορισμένες επιτυχημένες πρωτοβουλίες δείχνουν τον τρόπο, μέσω της συμμετοχής των παραγόντων της αγοράς εργασίας στην εκπαίδευση και την κατάρτιση και της παροχής βοήθειας στους νέους για την ένταξή τους στην αγορά εργασίας. Η ευρωπαϊκή συμμαχία για θέσεις μαθητείας έχει κινητοποιήσει μέχρι σήμερα 250.000 ευκαιρίες ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης και απασχόλησης για τους νέους. Μέσω του ευρωπαϊκού συμφώνου για τη νεολαία, ένα εκατομμύριο νέοι θα λάβουν κατάρτιση σε ψηφιακές δεξιότητες, και η συμμετοχή σε ένα πρόγραμμα «έξυπνης τάξης» πρόκειται να ανέλθει σε 100.000 σπουδαστές. Μέσω του μεγάλου συνασπισμού για τις ψηφιακές θέσεις εργασίας, εταιρείες και άλλοι οργανισμοί έχουν προσφέρει εκατομμύρια πρόσθετες ευκαιρίες κατάρτισης¹⁹.

Σε επίπεδο τριτοβάθμιας και μεταπτυχιακής εκπαίδευσης, το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT) αποτελεί παράδειγμα του τρόπου με τον οποίο η συνεργασία με επιχειρήσεις και ερευνητικά ιδρύματα μπορεί να προωθήσει την ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών και κινητικότητας και την πρόσβαση σε ερευνητικές και βιομηχανικές υποδομές, για πρακτική εξάσκηση σε πραγματικές συνθήκες.

Πρόκειται για θετικά μηνύματα, τα οποία, ωστόσο, σαφώς δεν επαρκούν. Προκειμένου να βοηθήσει τους σπουδαστές να εκτεθούν περισσότερο στον κόσμο της εργασίας, **η Επιτροπή θα αναπτύξει μια σειρά υπηρεσιών υποστήριξης για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής γνώσεων, τη δικτύωση και τη συνεργασία κατά τις περιόδους μαθητείας**. Θα στηριχθούν διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις μέσω της παροχής συμβουλών από ομοτίμους και της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών, με τη χρήση, μεταξύ άλλων, των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

Κοινωνικοί εταίροι σε διάφορους τομείς, συμπεριλαμβανομένων του εμπορίου, των κατασκευών και των τηλεπικοινωνιών, έχουν καταλήξει σε κοινές θέσεις σχετικά με τις δεξιότητες, συμπεριλαμβανομένων συγκεκριμένων πρωτοβουλιών για την πρακτική άσκηση. Στην ΕΕ, αρκετοί κοινωνικοί εταίροι σε διάφορους τομείς της οικονομίας έχουν επίσης υποβάλει κοινές δεσμεύσεις στο πλαίσιο της «συμμαχίας για θέσεις μαθητείας» για την προσφορά περισσότερων και καλύτερων θέσεων μαθητείας. Αυτό αποτελεί επίσης προτεραιότητα στο νέο κοινό πρόγραμμα εργασιών των ευρωπαϊών κοινωνικών εταίρων για την περίοδο 2015-2017. Η Επιτροπή θα βοηθήσει τους κοινωνικούς εταίρους να προωθήσουν τα αποτελέσματα

¹⁹ <http://www.linkedpolicies.eu/pledge>.

των κοινών τους έργων, για παράδειγμα για τη διερεύνηση της σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων μαθητείας και την καθιέρωση ενός πιθανού ποιοτικού πλαισίου για τις περιόδους πρακτικής άσκησης.

Μεγαλύτερη στήριξη για την κινητικότητα των εκπαιδευόμενων

Ο αριθμός των εκπαιδευόμενων που απολαμβάνουν εμπειρίες μάθησης στο εξωτερικό θα πρέπει να αυξηθεί. Τα στοιχεία δείχνουν ότι οι νέοι που σπουδάζουν ή παρακολουθούν προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης στο εξωτερικό βρίσκουν εργασία πολύ πιο γρήγορα από εκείνους που δεν διαθέτουν διεθνή εμπειρία. Προσαρμόζονται ταχύτερα στις νέες καταστάσεις και είναι πιο ικανοί στην επίλυση προβλημάτων. Πρόσφατα, η ΕΕ προχώρησε σε αναπροσαρμογή του νομικού της πλαισίου για σπουδαστές και ερευνητές εκτός ΕΕ²⁰, κυρίως για να καταστεί ευκολότερη η προσέλκυση και διατήρηση των ταλαντούχων αυτών ατόμων.

Η κινητικότητα των σπουδαστών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση έχει ήδη μακροχρόνια παράδοση. Έως σήμερα, περισσότερα από 3 εκατομμύρια φοιτητές έχουν συμμετάσχει στο πρόγραμμα Erasmus. Στο πλαίσιο του Erasmus+ υποστηρίζονται και οι ευκαιρίες κινητικότητας για την αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΑΕΕΚ) μαθητευομένων και εκπαιδευόμενων. Ωστόσο, οι ευκαιρίες κινητικότητας για τους εκπαιδευόμενους είναι σε μεγάλο βαθμό ανεπαρκείς για την κάλυψη της τρέχουσας ζήτησης. Λίγες μόνο χώρες είναι εκείνες που περιλαμβάνουν ευκαιρίες κινητικότητας στο πλαίσιο των εθνικών τους συστημάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και νεολαίας.

Οι μαθητευόμενοι επωφελούνται επίσης από τη μάθηση και την εργασία στο εξωτερικό. Προκειμένου να βελτιωθούν οι συνθήκες για την κινητικότητα, η Επιτροπή εφαρμόζει πιλοτικό έργο που ανέθεσε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την αξιολόγηση της σκοπιμότητας και των ωφελειών για τους μαθητευόμενους από μεγαλύτερες περιόδους κινητικότητας στο εξωτερικό (6-12 μήνες).

Η δημοσιονομική στήριξη της ΕΕ μόνο δεν πρόκειται ποτέ να είναι επαρκής. Εάν τα κράτη μέλη συμπεριλάβουν στα εθνικά τους προγράμματα την υποστήριξη της κινητικότητας, αυτό θα βοηθήσει μεγάλο μερίδιο νέων να επωφεληθεί από μια εμπειρία στο εξωτερικό.

Η ποιότητα της εργασίας ή των σπουδών είναι ζωτικής σημασίας. Η χρηματοδότηση θα πρέπει να συμβαδίζει με εθνικές πολιτικές και μέτρα που ενθαρρύνουν και εκτιμούν την αξία της γνώσης που αποκτήθηκε, και διασφαλίζουν τη συνάφεια και την ποιότητα της κατάρτισης. **Το 2016, ο πίνακας αποτελεσμάτων για την κινητικότητα ΕΕΚ θα προσφέρει μια εικόνα των μέτρων στήριξης σε όλη την ΕΕ και θα αποτελέσει μια καλή βάση για τον εντοπισμό των τομέων στους οποίους θα πρέπει να καταβληθεί μεγαλύτερη προσπάθεια.**

Περισσότερη μάθηση στον χώρο εργασίας

Το μεγαλύτερο μέρος του ευρωπαϊκού εργατικού δυναμικού για τις επόμενες δύο δεκαετίες σήμερα είναι ήδη ενήλικες. Χρειάζονται συνεχή εκπαίδευση που να τους

²⁰ Οδηγία (ΕΕ) 2016/801 σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό την έρευνα, τις σπουδές, την πρακτική άσκηση, την εθελοντική υπηρεσία, τις ανταλλαγές μαθητών ή τα εκπαιδευτικά προγράμματα και την απασχόληση των εσωτερικών άμισθων βοηθών (au pair).

επιτρέπει να ανανεώνουν τις δεξιότητές τους και να επωφελούνται από νέες ευκαιρίες σταδιοδρομίας.

Ωστόσο μόνο 1 στους 10 ενήλικες συμμετέχει επί του παρόντος σε δραστηριότητες οργανωμένης μάθησης, ενώ πιο συχνά συμμετέχουν ενήλικες οι οποίοι διαθέτουν υψηλότερα επίπεδα δεξιοτήτων και υπάλληλοι μεγάλων εταιρειών. Το 2010, περίπου το ένα τρίτο των επιχειρήσεων στην ΕΕ δεν παρείχε κανενός είδους κατάρτιση στο προσωπικό του, ενώ μόνο το ένα τρίτο των εργαζομένων συμμετείχαν σε κάποια μορφή κατάρτισης. Πιο πρόσφατα, το ένα τέταρτο των εργαζομένων ανέφεραν ότι δεν είχαν αναπτύξει τις δεξιότητές τους από την έναρξη της εργασίας τους.

Υπάρχει η δυνατότητα να γίνουν περισσότερα για την υποστήριξη του μαθησιακού περιβάλλοντος στο χώρο εργασίας και την υποστήριξη των ΜΜΕ στην παροχή κατάρτισης, για παράδειγμα μέσω της διευκόλυνσης της συγκέντρωσης πόρων και υποδομών για κοινές ενέργειες κατάρτισης. Κεφάλαια των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων είναι ήδη διαθέσιμα για τη στήριξη του εκσυγχρονισμού των υποδομών εκπαίδευσης και κατάρτισης. **Μαζί με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ), η Επιτροπή διερευνά τις δυνατότητες περαιτέρω υποστήριξης τραπεζικών δανείων με ευνοϊκούς όρους σε ΜΜΕ με ειδικό χρηματοδοτικό μέσο για τις δεξιότητες.**

Περισσότερες ευκαιρίες για την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης

Οι άνθρωποι πρέπει να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν το πλήρες φάσμα των δεξιοτήτων τους για τη σταδιοδρομία τους ή για περαιτέρω μάθηση. Όλο και περισσότερο, μαθαίνουν και αναπτύσσουν δεξιότητες σε διάφορα περιβάλλοντα, πέρα από το σύστημα της επίσημης εκπαίδευσης και κατάρτισης, μέσω της εργασιακής εμπειρίας, της ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης, ψηφιακών πόρων, ή του εθελοντισμού. Οι δεξιότητες αυτές μπορούν να επικυρωθούν μέσω του εντοπισμού και της τεκμηρίωσης, καθώς και της αξιολόγησης και της πιστοποίησης, με επιλογές που οδηγούν σε πλήρη ή μερική σειρά επαγγελματικών προσόντων.

Ωστόσο, σε πολλές χώρες υπάρχει χαμηλό επίπεδο ευαισθητοποίησης σχετικά με τις δυνατότητες επικύρωσης όπως και χαμηλό επίπεδο αποδοχής της έννοιας. Σε ορισμένες χώρες η επικύρωση είναι δυνατή μόνο στο πλαίσιο ειδικών έργων· σε άλλες, το διαχειριστικό κόστος είναι απαγορευτικό.

Προκειμένου να βοηθήσουν τους υπεύθυνους χάραξης και εφαρμογής πολιτικής να θεσπίσουν εθνικές ρυθμίσεις επικύρωσης έως το 2018²¹, στις αρχές του 2016 η Επιτροπή και το Cedefop δημοσίευσαν κατευθυντήριες γραμμές για την επικύρωση, τις οποίες θα επικαιροποιούν τακτικά. Στα τέλη του 2016 θα δημοσιευθεί η επικαιροποίηση του ευρωπαϊκού καταλόγου για την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης, στην οποία θα παρέχεται συνοπτική περιγραφή της κατάστασης στην Ευρώπη και παραδείγματα ορθής πρακτικής.

3.2. ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΩΝ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ

Υποστήριξη των διδασκόντων και των εκπαιδευτών

²¹ Επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης· ΕΕ 2012/С 398/01

Οι εκπαιδευόμενοι κάθε ηλικίας χρειάζονται άριστους εκπαιδευτές προκειμένου να αναπτύξουν το ευρύ φάσμα δεξιοτήτων και συμπεριφορών που χρειάζονται τόσο στη ζωή τους όσο και για μελλοντικές θέσεις εργασίας. Το επίπεδο διακύμανσης των αποτελεσμάτων των εκπαιδευόμενων σε προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης εξαρτάται κυρίως από τα ατομικά χαρακτηριστικά και το οικογενειακό ιστορικό. Ωστόσο, στα εκπαιδευτικά ιδρύματα, οι διδάσκοντες και οι εκπαιδευτές είναι εκείνοι που έχουν τον μεγαλύτερο αντίκτυπο στις επιδόσεις των εκπαιδευομένων. Μπορούν να εμπνεύσουν και να βοηθούν τους εκπαιδευόμενους να αποκτήσουν μεγαλύτερες και σχετικότερες δεξιότητες. Επίσης, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην εισαγωγή νέων μεθόδων διδασκαλίας και μάθησης, την τόνωση της δημιουργικότητας και της καινοτομίας, την εξάλειψη των προκαταλήψεων και την επίτευξη του καλύτερου δυνατού αποτελέσματος σε ολόένα και πιο διαφορετικές τάξεις.

Η γήρανση του διδακτικού προσωπικού αποτελεί μια ανησυχητική τάση σε πολλές χώρες. Η συνταξιοδότησή τους συνιστά αυξανόμενο κίνδυνο απώλειας εμπειρίας και ελλείψεων σε προσωπικό. Καινοτόμες πολιτικές πρόσληψης, ελκυστικές συνθήκες εργασίας και πολιτικές διατήρησης της απασχόλησης είναι απαραίτητες για τη δημιουργία μιας νέας γενιάς επαγγελματιών εκπαιδευτικών. Η ανάπτυξη των ικανοτήτων του διδακτικού προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που δραστηριοποιούνται στο επάγγελμα για μεγάλο χρονικό διάστημα, αποτελεί διαρκή και ολοένα πιο επείγουσα προτεραιότητα για ολόκληρη την ΕΕ.

Η Επιτροπή θα υποστηρίξει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών στον συγκεκριμένο τομέα μεταξύ των κρατών μελών και των ενδιαφερομένων, μέσω της συνεργασίας και των ευκαιριών κινητικότητας. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στην καινοτομία στις παιδαγωγικές μεθόδους· αυτή συνίσταται στη στήριξη ευέλικτων εκπαιδευτικών προγραμμάτων, την προώθηση διεπιστημονικών και συνεργατικών προσεγγίσεων εντός των ιδρυμάτων, και τη στήριξη της επαγγελματικής ανάπτυξης για την ενίσχυση καινοτόμων εκπαιδευτικών πρακτικών, συμπεριλαμβανομένων των τρόπων χρήσης των ψηφιακών εργαλείων και την εισαγωγή τους στην τάξη, καθώς και στην τόνωση του επιχειρηματικού πνεύματος.

Εκσυγχρονισμός της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Από το 2025, σχεδόν για το ήμισυ του συνόλου των θέσεων εργασίας στην ΕΕ θα απαιτούνται προσόντα υψηλότερου επιπέδου, τα οποία συνήθως χορηγούνται μέσω των ακαδημαϊκών και επαγγελματικών προγραμμάτων σε επίπεδο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Οι δεξιότητες που αποκτώνται μέσω αυτών των προγραμμάτων γενικά θεωρούνται κινητήρια δύναμη για την παραγωγικότητα και την καινοτομία. Οι απόφοιτοι βρίσκουν περισσότερες ευκαιρίες απασχόλησης και υψηλότερες απολαβές από ό,τι τα άτομα με τίτλους μόνο ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Πρόσφατη δημόσια διαβούλευση σχετικά με το «θεματολόγιο για τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων ανώτατης εκπαίδευσης της Ευρώπης»²² δείχνει ότι πάνω από τα δύο τρίτα των φοιτητών και πρόσφατων αποφοίτων θεωρούν ότι υπάρχει αναντιστοιχία μεταξύ της προσφοράς αποφοίτων και των αναγκών της οικονομίας σε γνώσεις και δεξιότητες. Σχεδόν τα μισά από τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης συμμερίζονται αυτή την εκτίμηση. Επίσης, τόνισε την ανάγκη τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, όχι μόνο στην

²² Στήριξη της οικονομικής ανάπτυξης και της απασχόλησης – ένα θεματολόγιο για τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων ανώτατης εκπαίδευσης της Ευρώπης· COM (2011) 567 τελικό

παροχή ειδικευμένων ατόμων στην αγορά εργασίας, αλλά και στην προώθηση της καινοτομίας.

Άλλες σημαντικές προκλήσεις που εντόπισαν τα ενδιαφερόμενα μέρη είναι οι επιπτώσεις της τεχνολογίας και της παγκοσμιοποίησης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, και η ανάγκη για βελτίωση των αποτελεσμάτων όσον αφορά την μάθηση και απασχόληση των πτυχιούχων, την παροχή καλύτερης καθοδήγησης σε μελλοντικούς σπουδαστές και τη μεγαλύτερη ενθάρρυνση της διεπιστημονικότητας.

Η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τα ενδιαφερόμενα μέρη για την υποστήριξη του εκσυγχρονισμού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με βάση τα αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης. Αυτό θα περιλαμβάνει ιδίως την ανάπτυξη πλαισίων αξιολόγησης ικανοτήτων για διάφορους κλάδους της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης προκειμένου να καταστεί δυνατή η συγκρίσιμη αξιολόγηση των δεξιοτήτων των φοιτητών και αποφοίτων.

4. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

Το νέο θεματολόγιο δεξιοτήτων καθορίζει ένα κοινό θεματολόγιο για την ΕΕ, τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη σε όλα τα επίπεδα. Στόχος είναι η εξεύρεση κοινού οράματος και η δέσμευση για συνεργασία για τη βελτίωση της ποιότητας και της συνάφειας των δεξιοτήτων, προκειμένου να συμβαδίζουν με τις ταχέως μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας σε δεξιότητες, την παροχή σε όλους ενός ελάχιστου συνόλου βασικών δεξιοτήτων και τη διευκόλυνση της κατανόησης των επαγγελματικών προσόντων, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο στην ευκολότερη μετακίνηση εργαζομένων και εκπαιδευόμενων στο εσωτερικό της ΕΕ.

Οι κοινωνικοί εταίροι θα διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο για την επιτυχή ανάπτυξη του εν λόγω θεματολογίου βάσει πρωτοβουλιών σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρογνωμοσύνη σε συγκεκριμένους τομείς και την απασχόληση τόσο σε συγκεκριμένους τομείς όσο και σε ολόκληρο τον κλάδο.

Το ευρωπαϊκό εξάμηνο για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών θα συνεχίσει να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην παρακολούθηση των μεταρρυθμίσεων της πολιτικής στον τομέα της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και των δεξιοτήτων. Η ΕΕ θα αξιολογήσει τις μεταρρυθμιστικές προσπάθειες των κρατών μελών μέσω ειδικών ανά χώρα αναλύσεων, προώθησης της αμοιβαίας μάθησης και τεκμηριωμένης χάραξης πολιτικής. Για να βοηθήσει τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων, η Επιτροπή, σε συνεργασία με τον ΟΟΣΑ, θα συνδράμει τα κράτη μέλη κατά την ανάπτυξη των εθνικών στρατηγικών στον τομέα των δεξιοτήτων και των σχεδίων δράσης βάσει μιας προσέγγισης σε επίπεδο του συνόλου της διοίκησης.

Ένας από τους βασικούς στόχους του νέου θεματολογίου δεξιοτήτων είναι η ενίσχυση της πολιτικής ευαισθητοποίησης σχετικά με την καίρια σημασία των δεξιοτήτων για την απασχόληση και τις προοπτικές ανάπτυξης της Ευρώπης, και η αντιμετώπιση του εν λόγω ζητήματος στο υψηλότερο δυνατό πολιτικό επίπεδο. Για την διατήρηση της πολιτικής ώθησης η Επιτροπή θα εξετάσει τρόπους για την σε τακτική βάση υποβολή εκθέσεων όσον αφορά τη σημειούμενη πρόοδο. Οι εκθέσεις αυτές θα συμβάλλουν στις προετοιμασίες του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, καθώς και στις συζητήσεις χάραξης πολιτικής στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Η Επιτροπή θα προβεί επίσης σε ευρύτερο διάλογο με τα κράτη μέλη σχετικά με το βέλτιστο τρόπο αξιοποίησης των δυνατοτήτων που προσφέρουν τα υφιστάμενα χρηματοδοτικά προγράμματα για την επίτευξη των στόχων του θεματολογίου. Τα βασικά εργαλεία είναι το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), το Ευρωπαϊκό Ταμείο

Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ), το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (ΤΑΜΕ), το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» και το «Erasmus+». Οι δυνατότητες της ΕΤΕπ και των άλλων χρηματοπιστωτικών οργανισμών και προϊόντων -συμπεριλαμβανομένου του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων- θα πρέπει επίσης να αξιοποιηθούν πλήρως για να τονωθούν οι επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα στην ανάπτυξη δεξιοτήτων.

Με την ευκαιρία της ενδιάμεσης αναθεώρησης του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2014-2020, η Επιτροπή θα εξετάσει πιθανές προσαρμογές που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων του θεματολογίου. Όσον αφορά το απώτερο μέλλον και μετά το 2020, η Επιτροπή θα προωθήσει συζήτηση σχετικά με τα διάφορα χρηματοδοτικά εργαλεία για την υποστήριξη δεξιοτήτων.

Η απλοποίηση των σημερινών δομών διακυβέρνησης θα ενθαρρύνει την πλέον συντονισμένη εφαρμογή ορισμένων από τις πρωτοβουλίες που προτείνονται στο εν λόγω θεματολόγιο. Ένα πρώτο βήμα θα είναι ο εξορθολογισμός ορισμένων ομάδων εμπειρογνομόνων σε επίπεδο ΕΕ που σχετίζονται με δεξιότητες και προσόντα, με την επιφύλαξη των υφιστάμενων διατάξεων διακυβέρνησης που ισχύουν σήμερα για τα νομοθετικώς κατοχυρωμένα επαγγέλματα. Περαιτέρω ενέργειες θα αναληφθούν βάσει αξιολόγησης των ήδη υφιστάμενων δομών διακυβέρνησης. Θα διασφαλιστεί ο συντονισμός και η συνοχή με το στρατηγικό πλαίσιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης (ΕΚ 2020)²³ και τις προσφάτως εγκεκριμένες προτεραιότητες πολιτικής του²⁴. Ομοίως, θα παροτρυνθεί ο συντονισμός μεταξύ των υποστηριζόμενων από την ΕΕ εθνικών κέντρων επαφής για το ΕΠΕΠ, το Europass και το Euroguidance, για την ενθάρρυνση της δημιουργίας μιας ενιαίας διεπαφής για πολλές ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη δεξιοτήτων έναντι των εθνικών φορέων και τη διευκόλυνση της πρόσβασης για τους χρήστες. Η απλούστευση αυτή θα επιδιωχθεί σε διαβούλευση με τα κράτη μέλη.

Η Επιτροπή καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών να εγκρίνουν το εν λόγω θεματολόγιο και να συμμετάσχουν ενεργά στην εφαρμογή του, σε στενή συνεργασία με όλους τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς. Η Επιτροπή δεσμεύεται για την προώθηση της διαρκούς διαβούλευσης και διαλόγου σχετικά με το θεματολόγιο δεξιοτήτων με ευρύ φάσμα ενδιαφερόμενων φορέων και το ευρύ κοινό.

²³ Στρατηγικό πλαίσιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης (ΕΚ 2020): ΕΕ 2009/С 119/2

²⁴ Νέες προτεραιότητες για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης: ΕΕ 2015/С 417/04

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

ΕΝΕΡΓΕΙΑ		ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ
Βελτίωση της ποιότητας και της συνάφειας της ανάπτυξης δεξιοτήτων		
Ενίσχυση των βάσεων: βασικές δεξιότητες	Πρόταση της Επιτροπής για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την θέσπιση εγγύησης προσόντων (βλ. έγγρ. αναφ. COM(2016) 382)	Ιούνιος 2016
Βελτίωση της ανθεκτικότητας: Βασικές ικανότητες και περισσότερο πολύπλοκες δεξιότητες υψηλού επιπέδου	Πρόταση της Επιτροπής για την αναθεώρηση των βασικών ικανοτήτων για τη δια βίου μάθηση με ιδιαίτερη έμφαση στην προώθηση της επιχειρηματικής νοοτροπίας, καθώς και των συνοδευτικών ευρωπαϊκών πλαισίων αναφοράς	4ο τρίμηνο 2017
Καθιστώντας την EEK πρώτη επιλογή	Προτάσεις της Επιτροπής που υποστηρίζουν τον εκσυγχρονισμό της EEK, όπως η πιθανή αναθεώρηση του ευρωπαϊκού πλαισίου αναφοράς για τη διασφάλιση της ποιότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EQAVET) και του ευρωπαϊκού συστήματος ακαδημαϊκών μονάδων στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET)	2ο τρίμηνο 2017
Διασύνδεση: έμφαση στις ψηφιακές δεξιότητες	Προώθηση του «Συνασπισμού για τις ψηφιακές δεξιότητες και θέσεις εργασίας»	Τέλος 2016
Μεγαλύτερη προβολή και συγκρισιμότητα δεξιοτήτων και προσόντων		
Βελτίωση της διαφάνειας και της συγκρισιμότητας των επαγγελματικών προσόντων	Πρόταση της Επιτροπής για την αναθεώρηση του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων (βλ. έγγρ. αναφ. COM(2016) 383)	Ιούνιος 2016
Έγκαιρη αναγνώριση των δεξιοτήτων και προσόντων των μεταναστών	Προώθηση του «εργαλείου κατάρτισης προφίλ δεξιοτήτων για υπηκόους τρίτων χωρών».	Ιούνιος 2016
Προώθηση των πληροφοριών δεξιοτήτων, της τεκμηρίωσης και των συνειδητών επιλογών σταδιοδρομίας		
Βελτίωση των πληροφοριών δεξιοτήτων και της πληροφόρησης για καλύτερες επιλογές	Πρόταση της Επιτροπής για την αναθεώρηση του πλαισίου Europass για την παροχή καλύτερων υπηρεσιών για τις δεξιότητες και τα επαγγελματικά προσόντα	3ο τρίμηνο 2016
Βελτίωση των	Περαιτέρω ανάλυση και ανταλλαγή βέλτιστων	Τέλος 2016

πληροφοριών δεξιοτήτων και της πληροφόρησης για καλύτερες επιλογές	πρακτικών για την αντιμετώπιση της «διαρροής εγκεφάλων».	
Ενίσχυση των πληροφοριών δεξιοτήτων σε οικονομικούς τομείς	Έναρξη σχεδίου στρατηγικής για την τομεακή συνεργασία στον τομέα των δεξιοτήτων	Ιούνιος 2016
Καλύτερη κατανόηση των επιδόσεων των αποφοίτων	Πρόταση της Επιτροπής για μια πρωτοβουλία παρακολούθησης των αποφοίτων	2^ο τρίμηνο 2017